

SUY GÖREV GÜCÜ ŞANLIURFA TOPLANTI NOTLARI

Gündem

- Karşılama ve Tanışma
- SUY Programı ile İlgili Güncel Bilgiler
- ŞEY Programı ile İlgili Güncel Bilgiler
- 2019 İlk Çeyrek Ekonomi Bülteni
- Diğer Konular

Toplantı Tarihi ve Saati:	24 Temmuz 2019	Toplantı Yeri	: Şanlıurfa Barosu
	10:30 - 12:30	Toplantı Eş Başkanları	WFP: Faruk ACAR TK : Onur ÖZDEMİR

1. SUY Programı ile İlgili Güncel Bilgiler:

- Sosyal Uyum Yardım Programı (SUY) Görev Gücü toplantı yönetimi BM Dünya Gıda Programı (WFP) ve Türk Kızılay (TK) tarafından güncel Türkiye geneli ve Şanlıurfa özelinde SUY istatistikleri paylaşılmıştır. Haziran 2019 dönemi verilerine göre 1.674.624 kişiye ödeme gerçekleştirilmiştir.
- Haziran 2019 ödeme dönemine göre yararlanıcıların %51'i kadın ve %49 erkektir. Uyrak dağılımı açısından bakıldığında ise mülteci nüfusun çoğunluğunun Suriyeli olmasının doğal sonucu olarak %88,5 Suriye uyruklu kişilerdir. Suriyelileri, Irak, Afganistan ve İran uyruklu yararlanıcılar takip etmektedir. Yararlanıcıların en çok uygun buldukları kriter %57,4'lük oranla "Hanede En Az Dört Çocuk Bulunmasıdır."
- AÇSHB'den alınan Temmuz 2019 tarihli istatistiklere göre Şanlıurfa ilinde toplam 248.825 kişi SUY'a başvuru gerçekleştirmiştir. 169.631 kişi SUY kriterlerine uygun bulunurken 1893 kişinin başvuru değerlendirme süreci devam etmektedir.
- Haziran 2019 itibarıyla 7.355 kişi Ağır Engelli Ek Ödemesi kapsamında aylık kişi başı 600.00 TL'lik yardımdan faydalanmaktadır. Şanlıurfa ilinde bu yardımlardan 562 kişi (528 hane) faydalanmaktadır.
- Engelli Sağlık Raporu yönetmeliğinde 20 Şubat 2019 itibaren yürürlüğe giren değişiklikler anlatıldı. Çocuk ve yetişkinlere dönük yeni Engelli Sağlık Raporu kriterleri katılımcılarla paylaşıldı.
- Çocuk ve Yetişkin için Engelli Sağlık Raporu (ÇÖZGER) yeni rapor formatınının bütünleşik sisteme(Vakıflar ile TK Hizmet merkezleri tarafından kullanılan) girilmesinde yaşanan sorunlar Ankara'da yaptığımız savunuculuk faaliyetinden sonra çözümlenmiştir. Artık çocuklar için yeni rapor formatları sisteme sorunsuz bir şekilde girilmektedir.
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve Şanlıurfa özelinde, SUY'a başvuru oranları karşılaştırılmalı olarak sunulmuştur. Detaylar için toplantı notu ekindeki sunuma bakılabilir.
- Detayları toplantı notu ile beraber gönderilecek olan sunumda yer alan Şanlıurfa özelinde SUY istatistikleri, iletişim kanalları ile Çağrı merkezi verileri de ayrıca aktarılmıştır.
- 168 Çağrı Merkezi, Kasım 2016- Temmuz 2019 arası 1,2 milyon çağrıya ulaşmıştır. Çağrı merkezi 5 farklı dilde hizmet vermekte olup (Türkçe, Arapça, Farsça, Peştuca, İngilizce) resmi olarak alınan çağrı sayısının düşük olmasından kaynaklı olarak hizmet verilen diller arasında Kürtçe olmasa da Kürtçe bilen operatör bulunmakta ve nadir alınan Kürtçe çağrılarının da cevaplanabileceği ifade edilmiştir. Çalışma saatleri hafta içi 08.00-18.00 cumartesi 09.00-13.00 arasındadır. Kızılaykart'ın kırık, kayıp, bozuk vb. olması durumlarında 168 aranarak Halkbank Çağrı Merkezine ücretsiz yönlendirme yapılmaktadır. Halkbank Çağrı Merkezine Nisan 2017 itibarıyla 62.500 çağrı yönlendirilmiştir.
- Kızılaykart Dış Erişim ekiplerinin faaliyetleri devam etmektedir. Ocak 2018'den bu yana 8.000 'den fazla kurum ziyaret edilmiş olup 15.000 vaka alınmıştır. Bu vakaların %85'i çözüme kavuşturulmuştur. En çok vaka alınan iller İstanbul, Gaziantep, Şanlıurfa ve Adana olarak belirlenmiş olup, vaka kırılımları; kart teslim, engelli raporları, kimlik kayıtları ve adres kayıtlarında yaşanan sorunlardan oluşmaktadır.

2. SUY üzerine soru ve yorumlar:

Veri güncelleme konusunda Haziran ayından itibaren sorun vardır. Adres tespiti yapamayan Kızılaykart yararlanıcılarının yardımı kesiliyor.

3. Ş.E.Y. Programı ile İlgili Güncel Bilgiler:

TANDANS Veri Bilim Danışmanlığı tarafından Üçüncü Taraf İzlemesi - Nicel Uzun Vadeli Araştırma Mayıs 2018'den itibaren her altı ayda bir İstanbul, İzmir, Adana, Şanlıurfa ve Gaziantep'te 2.100 Ş.E.Y. yararlanıcısı haneyle anket yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü Taraf İzlemesi – Nicel Uzun Vadeli Araştırma – 1. Faz Taslak Sonuçları:

(Aşağıda belirtilen oranlar tamamen ailelerin kendi beyanları esas alınarak hesaplanmıştır.)

- Toplamda 1902 anket yapılmıştır. İzmir'deki anketlerin tamamlanma oranı %28.7'de kaldığı için toplam anket sonuçlarını etkileyecek şekilde hesaba katılmamıştır. Bu oran Güneydoğu'da (Adana, Şanlıurfa ve Gaziantep) %99.2 ile en yüksek yüzdeye sahiptir.
- Ş.E.Y. ödemesi aldığını belirten Ş.E.Y. faydalanıcılarının oranı hem İstanbul'da hem de Güneydoğu'da %98.3 iken, SUY programından da faydalanan Ş.E.Y. faydalanıcıların oranı Güneydoğu'da %76.1'dir.
- İstanbul'da bir hanenin ortalama geliri aylık 2.000 TL civarı iken, Güneydoğu'da 1.500 TL civarı olarak gözükmektedir.
- Mülakat yapılan kişilere aylık en büyük üç gelir kaynakları sorulduğunda, Ş.E.Y. faydalanıcı ailelerin birincil gelir kaynağı %48 ile nitelikli iş gücü, %28 ile niteliksiz iş gücü, %13 ile SUY, %10 ile ise Ş.E.Y. olarak ifade edilmiştir. Bu durum, faydalanıcıların tamamen sosyal yardımlara bağımlı bir şekilde yaşamadıklarını; aynı zamanda da, belirtilen işlerin genelde geçici ve vasıfsız olmasından ötürü yardımlara hala ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.
- Çocuk yoksulluğunun hesaplanması için UNICEF'in kullandığı birtakım kriterler bulunmaktadır. Bu çalışmada, faydalanıcı hanelerde çocuk yoksulluğunun hesaplanması için Dünya Gıda Programı'nın ölçütü (günlük hane başı 5.5 dolar gelir ise ortalama, 3.2 dolar ise aşırı yoksulluk) kullanılmış ve onların teknik desteğine başvurulmuştur. Grafikte gözüktüğü üzere, faydalanıcı hanelerin %12.07'si aşırı yoksulluk altında kalırken, %23.03'ü aşırı yoksulluk sınırı üstünde kalıp ortalama yoksulluk sınırı altında yaşamaktadır. Toplamda ise, %35.10'u ortalama yoksulluk sınırı altında (aşırı yoksulluk sınırı altı dahil olmak üzere) kalmaktadır.
- Ziyaret edilen hanelerdeki toplam çocuk sayısı 3,780'dir. Bu çocuklar arasında, kızların %81.2'si, erkeklerin ise %76'sının okula kayıtlı olduğu belirtilmiştir. Yoksulluk ve cinsiyet verileriyle okula kayıtlı oranları kıyaslandığında, özellikle aşırı yoksulluk sınırının hemen üstünde yer alan ailelerde 6-17 yaş arası erkek çocukların yoksulluktan çok daha fazla etkilendiği görülmektedir.
- Ş.E.Y.'in okula ilk kayda etkisinin olmadığını beyan eden ailelerin yüzdesi İstanbul'da ve Güneydoğu'da (%70) birbirine yakın çıkmıştır. Bu da programın başvuru kriterleri düşünüldüğünde şaşırtıcı bir sonuç değildir.
- 2017/2018 okul yılı içerisinde İstanbul'da görüşülen ailelerde faydalanıcı çocukların %89.6'sının haftanın beş günü okula devam edildiği iletilse de, Güneydoğu'da bu oran %77.6'ya düşmüştür.
- Okula devamda düzensizliğin nedeni olarak ailelerin toplamda %36'sı hastalık derken, %64'ü başka sebepler bildirmiştir (%20 çalışan çocuk, %12 ev işlerine yardımcı oluyor vb.)
- 2017/2018 okul yılı içerisinde hem SUY hem de Ş.E.Y. programlarından faydalanan ailelerin çocuklarının, sadece Ş.E.Y. programından faydalanan ailelerin çocuklarına kıyasla %4 daha fazla okula devam ettiği gözükmektedir (%92.2).
- Türk Kızılay Çocuk Koruma ekiplerinin ziyareti sonrası, hanelerin %25'i eğitim, %24'ü Ş.E.Y.'e, %17'si tıbbi yardıma yönlendirildiğini, %42'si çocuk/çocuklar için hizmete yönlendirildiklerini beyan etmiştir. Ziyaret neticesinde, hanelerin %93.8'i SUY, %93.6'sı Ş.E.Y., %87.5'i sosyal yardımlara başvurduğunu belirtmiştir.

Nakit Bileşeni:

- Mayıs 2019'da 399,024 yararlanıcı Ş.E.Y. ödemesi almış ve bu ödeme kapsamında toplam 202,814 Kızılaykarta yükleme yapılmıştır. Yine Mayıs 2019'da Ulusal Şartlı Eğitim Yardımı alan Türk yararlanıcı sayısı ise 1,596,450 olmuştur.

- Mayıs 2019 ödeme dönemi itibariyle program başlangıcından beri en az bir kez Ş.E.Y. ödemesi alan çocuk sayısı 511,453'ye ulaşmıştır.
- 24 Haziran 2019 itibariyle, Ş.E.Y. başvurularının %90'ı (479,190) kabul edilmiş, %0'u (1,697) reddedilmiş ve başvuruların %10'u (55,814) ise henüz sonuçlanmamıştır. Başvuruların %36'sı Türk Kızılay Hizmet Merkezlerinde alınmıştır.
- Türk Kızılay Çağrı Merkezine 30 Haziran 2019 itibariyle toplam 118,395 Ş.E.Y. konulu arama gelmiştir. Arayanların %55'i kadın olup en fazla çağrı alan çağrı kategorisi bilgi talebidir.
- Mayıs 2019'da ödeme alanların %9'u (44,963) Şanlıurfa'da kayıtlı olup, Şanlıurfa ili yararlanıcı sayısı bakımından 4. sırada yer almıştır. Şanlıurfa'daki yararlanıcıların %4.6'ü anaokulu seviyesinde, %86.2'si ilkokul seviyesinde ve %8.5'u ise lise seviyesindedir. Şanlıurfa ilçeleri arasında yararlanıcı sayısı en yüksek beş ilçe şunlardır: %31 ile Haliliye (14,018), %24 ile Eyyübiye (10,828), %15 ile Akçakale (6,551), %8 ile Suruç (3,680) ve %6 ile Viranşehir (2,588).
- Şanlıurfa'da Hızlandırılmış Eğitim Programının uygulandığı ilçeler şunlardır; Haliliye, Eyyübiye, Akçakale, Suruç ve Ceylanpınar. Şanlıurfa'da Hızlandırılmış Eğitim Programına devam edip Ş.E.Y. programına kabul edilen öğrenci sayısı 10 Haziran 2019 itibariyle 262 olmuştur. Şanlıurfa'da HEP program kapsamında ŞEY'den faydalanan çocuk yüzdesi %0.6'dır.

Cocuk Koruma Bileşeni:

- Toplam 16 Toplum Merkezimizde de CTE Çocuk Koruma Bileşeni faaliyetlerinin devam ettiği bilgisi aktarıldı.
- Mart 2017 – Mayıs 2019 arası tarihlerde ulaşılan çocuk sayısı hakkında bilgi verildi.
- Mart 2017 – Mayıs 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen saha ziyaretlerinde 64883 çocuğa ulaşıldığı, bu çocuklardan 12369 tanesinde koruma ihtiyacı belirlendiği, bu çocuklardan da 6120 tanesinin özel servislere yönlendirildiği bilgisi aktarıldı.
- Nisan 2019 'da Şanlıurfa özelinde toplamda 157 çocuğa ulaşıldığı, bunlardan 9 tanesinin orta risk, 18 tanesinin düşük risk ve 130 tanesinin de risk yok kategorisinde işleme alındığı bilgisi aktarıldı.
- Nisan ayı içerisinde ulaşılan çocuklardan 72 tanesinin kız, 85 tanesinin de erkek olduğu bilgisi eklendi.
- Nisan ayı içerisinde ulaşılan çocuklardan 34 tanesinin 0-5 yaş aralığında, 24 tanesinin 5-9 yaş aralığında, 51 tanesinin 10-13, 42 tanesinin 14-17 ve 6 tanesinin de 18 yaşından büyük olduğu aktarılmıştır.
- Söz konusu çocuklara ulaşılması için liste öncelikle AÇVSHB tarafından hazırlandığı, Türk Kızılay'a gönderildiği ve bu aracılıkla da ilgili Türk Kızılay Toplum Merkezi'ne yönlendirildiği bilgisi aktarılmıştır.
- 4 gün devamsızlık yapmış olan çocuklar ve 1-2-3 gün devamsızlık yapmış, ŞEY desteğinin kesilme ihtimalinin olduğu çocukların listesinin ayrı ayrı gönderildiği, önceliğin 4 gün ve üzeri devamsızlık yapmış olan çocuklar olduğu bilgisi eklenmiştir.
- Söz konusu çocuk için yapılan hane ziyaretleri sırasında ailenin bütününe sosyal inceleme uygulandığı, koruma ihtiyacı olan hane bireylerinin vaka yönetimi sürecine dahil edildiği belirtilmiştir.
- Ziyaret edilen çocuk için gerekli görülmesi halinde Toplum Merkezi içerisindeki sağlanan hizmet programlarına (PSS, Koruma, Sosyal Uyum) dahil edildiği aktarılmıştır. Sadece çocuk işçiliği dosyalarında Concern Worldwide ile ortak bir çalışma yürütüldüğü eklenmiştir.
- Hane ziyaretleri sırasında AÇVSHB'na bildirim yükümlüğünün olduğu dosyalar (örn. Çocuk İşçi, Çocuk Evliliği, İhmal İstismar) için gerekli dosyaları hazırlanıp bildirimini gerçekleştirdiği bilgisi aktarılmıştır.
- Hane ziyareti gerçekleştirilen çocuk dışında hanede başka çocuk için de eğitim konusunda koruma tedbiri ortaya çıkması durumunda belirtilen toplam sayıya dahil edilip edilmediği UNICEF tarafından sorulmuştur. Belirtilen sayıya dahil edildiği bilgisi aktarılmıştır.

Ş.E.Y üzerine soru ve yorumlar:

- Üçüncü Taraf İzlemesi – Nicel Uzun Vadeli Araştırma – 1. Faz Taslak Sonuçları üzerine yapılan sunumda 12. Slaytta gösterilen çocukların okula gitmeme sebeplerinin, yaş gruplarına göre dağılımının da eklenmesi katılımcılar tarafından istenmiştir.
- Suruç, Haliliye ve Eyyübiye'deki HEP kayıtlarında sorunlar yaşandığı katılımcılar tarafından bildirilmiştir.

4. 2019 İlk Çeyrek Ekonomi Bülteni:

- Türkiye ekonomisi sıkışık durumda, özellikle inşaat ve üretim sektörleri gibi Suriyelilerin ağırlıklı çalışma fırsatı bulduğu sektörler de küçülme söz konusu.
- İşsizlik seviyesinin %14,7 seviyelerine çıkması yerel halklar ve yerinden edilmiş topluluklar arasında iş bulma rekabetini arttırdığı ve bu durumun toplumsal gerginliğe sebep olabileceği düşünülmektedir.
- Mayıs 2019 enflasyon oranı %18,71 olarak gerçekleşti. Yıllık enflasyon hala çok yüksek ve fiyatlar 2018'in son çeyreğinde düşüş eğilimine girse de şu an için yükselme eğiliminde.
- 2018 ikinci yarısından itibaren enflasyonun artmasıyla beraber mültecilerin fiyat artışlarıyla başa çıkma çare arayışları artış gösterdi.

2019 İlk Çeyrek Ekonomi Bülteni Üzerine Yorumlar:

- Ekonomide meydana gelen negatif yönlü gelişmeler ailelerin çare arayışlarına itmektedir. Bu doğrultuda alanda gittikçe artan çocuk işçiliğine rastlanmaktadır.

5. Diğer Konular:

- Bir sonraki toplantımız Ekim 2019 ayında yapılacaktır. Yer, gündem ve tarih ile ilgili detaylar toplantıdan önce paylaşılacaktır.
- Herhangi bir sorunuz olursa lütfen faruk.acar@wfp.org ve\veya onur.ozdemir@kizilay.org adresinden bizlere ulaşınız.

Ek Dökümanlar:

1. SUY Görev Gücü Sunumu
2. ŞEY Sunumu